

GLAVA II

DOKUMENTA OPŠTINSKOG PLANA ZAŠTITE OD POŽARA
OPŠTINE BIJELO POLJE

1. Mjere zaštite i spašavanja

Mjere zaštite i spašavanja predstavljaju organizovane radnje i postupke koje pripremaju i sprovode državni organi, organi lokalne uprave, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici, u cilju sprečavanja nastajanja požara i sprovođenja adekvatnih aktivnosti za vrijeme, kao i nakon gašenja požara. Zavisno od perioda u kojem se sprovode, mjere zaštite i spašavanja su razvrstane u tri faze. Prvu fazu čine mjere preventivne zaštite, drugu fazu mjere spašavanja, dok treću fazu čine mjere otklanjanja posljedica.

1.1. Šumski kompleksi, parkovi i zelene površine

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izgradnja prilaznih puteva i prolaza; prosijecanje šumskih puteva radi sprečavanja širenja požara i lakšeg pristupa snaga za gašenje požara; redovno čišćenje prilaznih puteva i prolaza i drugih «šumskih saobraćajnica»; zaštita šuma, kao mjere i radnje radi očuvanja prirodnih i radom stечenih vrijednosti šuma; zabrana loženja vatre, postavljanje i održavanje znakova zabrane loženja vatre; održavanje šumskog reda; organizovanje osmatračke službe; izviđanje iz vazduha; obezbjeđivanje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara; sprovođenje propagandnih mjera, edukacija itd.

Nosioci aktivnosti: Lokalna uprava, MUP, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i ruralnog razvoja, šumarstva i vodoprivrede, Uprava za šume, korisnici (koncesionari) šuma, privatni vlasnici šuma, građani.

Druga faza – spašavanje: Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; upotreba savremene opreme i sredstava za gašenje požara; angažovanje operativnih jedinica; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; zaštita i spašavanje životinja; spašavanje biljaka i biljnih proizvoda; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Lokalna uprava, Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, Uprava za šume, korisnici (koncesionari) šuma, privatni vlasnici šuma, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica: Izvršiti procjenu štete od požara; izvršiti sjeću i uklanjanje opožarenih stabala, čišćenje i pripremanje površina za pošumljavanje; izrada planova novog pošumljavanja; obezbjeđivanje sadnica i pošumljavanje.

Nosioci aktivnosti: Lokalna uprava, Opštinska Komisija za procjenu štete, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i ruralnog razvoja, šumarstva i vodoprivrede, Uprava za šume, korisnici (koncesionari) šuma, privatni vlasnici šuma, , građani.

1.2. Stambeno-poslovni objekti

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investiciono-tehničku dokumentaciju (nivo glavnog projekta); pravilan izbor lokacije i dispozicije objekata, materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija; u objektima obezbijediti prolaze i prilaze do uređaja za gašenje požara, kao i potrebnu količinu vode i drugih sredstava za gašenje požara; izbor tehnoloških procesa prilikom izgradnje objekata i održavanje uređaja kojima se obezbeđuje zaštita od požara; postavljanje uređaja za automatsku dojavu požara, uređaja za gašenje požara i sprečavanje njegovog širenja; Održavanje i kontrola ispravnosti uređaja;

U stambeno-poslovnim objektima površine preko 400 m², podzemnim garažama i objektima u kojima se okuplja veći broj lica, kao i u objektima koji pripadaju kategoriji visokih objekata obavezno se izvodi stabilna instalacija za gašenje požara;

Lako zapaljivi predmeti ne smiju se smještati u potkrovljima zgrada, terasama, stepenišnom prostoru, hodnicima i ostalim prolazima, niti na udaljenosti manjoj od 6 metara od objekta; Zabraniti upotrebu otvorene vatre i drugih izvora paljenja u objektima i prostorijama; sprovođenje propagandnih mjera, edukacija i dr.

Određivanje lokacije za objekte u kojima se koriste, skladište i pretaču zapaljive tečnosti i gasovi;

Određivanje lokacije za proizvodnju, skladištenje i upotrebu eksplozivnih materija;

Određivanje lokacije za korišćenje i skladištenje radioaktivnih i otrovnih materija.

Nosioci aktivnosti: MUP, Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, vlasnici i korisnici objekata, stanari.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama zaštite i spašavanja; angažovanje operativnih jedinica, a prema potrebi, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je izvršiti isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Lokalna uprava, Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, Ministarstvo zdravlja, Crveni Krst Crne Gore, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

Ospozobljavanje objekata za **upotrebu**; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: Lokalna uprava, državni organi, osiguravajuća društva, vlasnici i korisnici objekata.

1.3. Industrijski objekti

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; davanje mišljenja i izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Industrijski objekti koji u svom tehnološkom procesu koriste ili proizvode lako zapaljive i eksplozivne materije ili stvaraju eksplozivne smješe, mogu to vršiti samo u objektima ili prostorijama koji su od drugih objekata ili prostorija međusobno protivpožarno odvojeni;

Neophodno je postaviti uređaje za automatsko javljanje o požaru, uređaje za mjerjenje koncentracije zapaljivih eksplozivnih smješa i uređaje-aparate i sredstva za gašenje požara;

U objektima i prostorijama, u kojima se skladište i drže lako zapaljivi predmeti, moraju se obezbijediti slobodni prolazi i prilazi do uređaja za gašenje požara;

Obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara;

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici dužni su da najmanje jednom godišnje vrše provjeru znanja zaposlenih kada je u pitanju zaštita od požara;

Obavezno je redovno održavanje i servisiranje električnih, ventilacionih, gasnih, naftovodnih, toplovodnih, gromobranskih, poštanskih, telegrafskih, telefonskih i drugih instalacija i uređaja, kao i dimovoda, prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija;

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici, koji vrše djelatnost proizvodnje i skladištenja opasnih materija, prevoza, snabdijevanja vodom, proizvodnje, lijekova i stočne hrane, zdravstvene zaštite, kao i obrazovanja, vaspitanja i socijalne zaštite, dužni su da u objektima u kojima vrše djelatnost, na uređajima i sredstvima obezbijede zaštitna sredstva i sprovode mjere zaštite;

U industrijskim objektima površine preko 400 m², obavezno se izvodi stabilna instalacija za gašenje požara; Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici dužni su da opštim aktom utvrde mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da odrede odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju mera zaštite od požara i da obezbijede da to lice bude stručno osposobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara; Sprovođenje svih mera iz zakona i važećih tehničkih propisa.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, privredna društva, pravna lica i preduzetnici.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednog društva, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvatanje, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

O sposobljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje,

prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljudi, materijalna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici industrijskih objekata.

1.4. Nastavno-obrazovne ustanove

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Obavezno je redovno održavanje i servisiranje svih instalacija (električnih, ventilacionih, gasnih, naftovodnih, toplovodnih, gromobranskih i drugih) i uređaja, kao i dimovoda, prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

Sve nastavno obrazovne ustanove dužne su da opštim aktom utvrde mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da odrede odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju mjera zaštite od požara i da obezbijede da to lice bude stručno osposobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara.

Obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara. Takođe je obavezno da se najmanje jednom godišnje vrši provjera znanja zaposlenih U nastavno-obrazovnim ustanovama u kojima se okuplja veći broj lica, obavezno se izvodi stabilna instalacija za gašenje požara.

Nosioci aktivnosti: Ministarstvo prosvjete i nauke, Ministarstvo unutrašnjih poslova, lokalna uprava, vlasnici i korisnici ustanova.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica; angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

Osposobljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljudi, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: Lokalna uprava, državni organi, vlasnici i korisnici objekata.

1.5. Kritična infrastruktura

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; davanje mišljenja i izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara).

Opasne materije mogu se držati i skladištiti samo u objektima koji su za to namijenjeni ili preuređeni u skladu sa tehničkim i drugim propisima.

Neophodno je da preduzeća koja se bave prometom opasnih materija, organizuju sistem stalne kontrole, u toku pripreme prevoza i za vrijeme prevoza opasnih materija i sistem unutrašnje kontrole, kako bi lica koja vrše prevoz i pripremu za prevoz sprovodila propisane mjere.

Preduzeća koja se bave prometom opasnih materija, dužna su da obezbijede stručnu sposobljenost lica za rukovanje opasnim materijama u skladu sa propisima o pojedinim vrstama opasnih materija, kao i da obezbijede provjeru stručne sposobljenosti.

U magacinima gdje se čuva (uskladištava) eksplozivna materija nije dozvoljeno držanje druge robe i predmeta.

Svaki paket, kontejner, cisterna i tankovi u kojima se nalazi opasna materija, moraju biti obilježeni odgovarajućim najlepnicama opasnosti.

Pošiljalac koji daje opasnu materiju na prevoz obavezan je da za svaku pošiljku opasne materije ispostavi ispravu o prevozu prevozniku koji prevozi opasnu materiju.

Preduzeća koja se bave prometom opasnih materija, dužna su da redovno održavaju i kontrolisu ispravnost uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, operativne jedinice, privredna društva, pravna lica i preduzetnici, vlasnici.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica (obučenih i opremljenih za gašenje ovih požara), angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr .

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

Ospozljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici objekata.

1.6. Elektro-energetska postrojenja

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Redovno održavanje i servisiranje električnih, ventilacionih, gromobranskih i drugih instalacija i uređaja, prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija;

Opštim aktom utvrditi mјere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, određivanje odgovornog lica koje je dužno da se stara o sprovođenju mјera zaštite od požara i obezbijedivanje da lice bude stručno osposobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara; Obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara; obavezno je da se najmanje jednom godišnje vrši provjera znanja zaposlenih;

Izbor pogodne lokacije elektro-energetskog postrojenja i odgovarajućeg razmještaja opreme i uređaja koji sadrže ulje; Postavljanje odgovarajućih uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara na ugroženim mjestima.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, preduzeće u čijem je vlasništvu postrojenje, vlasnici i korisnici.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je izvršiti isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim ili oboljelim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmjешtanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica: Osposobljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mјera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mјera.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

1.7. Turistički objekti

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Preduzeća koja pružaju turističke usluge dužne su da opštim aktom utvrde mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da odrede odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju mjera zaštite od požara i da obezbijede da to lice bude stručno osposobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara.

Neophodno je u cilju zaštite od požara sve električne, ventilacione, gasne, naftovodne, toplovodne, gromobranske i druge instalacije i uređaje, kao i dimovode, redovno održavati i servisirati prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

Obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara; obavezno je da se najmanje jednom godišnje vrši provjera znanja zaposlenih; u turističkim objektima i ustanovama u kojima se okuplja veći broj lica, obavezno se izvodi stabilna instalacija za gašenje požara.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici objekata.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je izvršiti isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvati, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

Ospozljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarista; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljudi, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

1.8. Telekomunikacioni i PTT objekti

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Redovno održavanje i servisiranje svih poštanskih, telegrafskih, telefonskih, električnih, ventilacionih, gasnih, gromobrankskih i drugih instalacija i uređaja, kao i dimovoda, prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

Obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara; obavezno je da se najmanje jednom godišnje vrši provjera znanja zaposlenih;

Obaveza je da se opštim aktom utvrde mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da se odredi odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju mjera zaštite od požara i da se obezbijedi da to lice bude stručno osposobljeno za uspešno vršenje poslova zaštite od požara.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici objekata.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je izvršiti isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

Ospozljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjer zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjer.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

1.9. Saobraćajna infrastruktura

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Prilikom izrade prostornog odnosno urbanističkog plana neohodno je obratiti pažnju na širinu puteva koja omogućava pristup vatrogasnim vozilima do svakog objekta i njihovo manevrisanje za vrijeme gašenja požara,

Pri izgradnji ili rekonstrukciji vodovodne mreže u naseljenim mjestima neohodno je obezbijediti protočni kapacitet, pritisak i hidrantsku mrežu, u cilju efikasnijeg gašenja požara, a ako se to ne može postići, voda se mora obezbijediti iz bunara, rezervoara, izgradnjom pristupnih puteva do izvorišta voda ili na drugi način.

Obilježiti i na vidno mjesto postaviti propisane znake, kojim se zabranjuje loženje vatre i ostavljanje zapaljenih predmeta na mjestima na kojima postoji povećana opasnost od izbijanja i širenja požara (u parkovima, putnim pojasevima i na drugim mjestima na kojima postoji sasušena trava, lišće i drugi lako zapaljivi predmeti i materije).

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici objekata.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim ili oboljelim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

Ospozobljavanje saobraćajane infrastrukture za upotrebu; obezbjeđivanje nesmetanog obavljanja saobraćaja; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija saobraćajnica i izgradnja alternativnih; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljude, materijalna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: državni organi , lokalna uprava, vlasnici i korisnici objekata.

1.10. Zdravstvene ustanove

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Sve zdravstvene ustanove dužne su da opštim aktom utvrde mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da odrede odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju mjera zaštite od požara i da obezbijede da to lice bude stručno ospozobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara.

Obavezno je redovno održavanje i servisiranje električnih, ventilacionih, gasnih, naftovodnih, toplovodnih, gromobranskih i drugih instalacija i uređaja, kao i dimovoda, prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

Obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara. Obavezno je da se najmanje jednom godišnje vrši provjera znanja zaposlenih.

U zdravstvenim ustanovama u kojima se okuplja veći broj lica, obavezno se izvodi stabilna instalacija za gašenje požara.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici ustanova.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica; angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je izvršiti isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim ili oboljelim; evakuacija ugroženih i nastradalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

Revitalizacija zdravstvenih objekata; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite;

prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljudi, materijalna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

1.11. Objekti kulture

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Sve ustanove kulture dužne su da opštim aktom utvrde mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da odrede odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju mjera zaštite od požara i da obezbijede da to lice bude stručno osposobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara.

Obavezno je redovno održavanje i servisiranje električnih, ventilacionih, gasnih, naftovodnih, toplovodnih, gromobranskih i drugih instalacija i uređaja, kao i dimovoda, prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

Obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara. Obavezno je da se najmanje jednom godišnje vrši provjera znanja zaposlenih.

U ustanovama kulture u kojima se okuplja veći broj lica, obavezno se izvodi stabilna instalacija za gašenje požara.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je izvršiti isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastradalih građana; prihvat, smještaj i zbrinjavanje ljudi i izmještanje materijalnih dobara; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica:

O sposobljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljudi, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

1.12. Sportski objekti

Prva faza – preventivna zaštita:

Izrada planova za zaštitu i spašavanje od požara; inspekcijski nadzor; izdavanje protiv požarne (PP) saglasnosti za izgradnju objekata (izgradnja, rekonstrukcija, legalizacija, uklapanje, opremanje, prenamjena i dr.) na investicionu projektnu dokumentaciju (elaborate ili projekat zaštite od požara);

Odgovorna lica u sportskim objektima u obavezi su obezbijediti da se zaposleni, prema posebno utvrđenom programu, upoznaju sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebljom priručnih aparata, uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara. Obavezno je da se najmanje jednom godišnje vrši provjera znanja zaposlenih.

Takođe je obaveza da se opštim aktom utvrde mjere u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem zaštite od požara, da odrede odgovorno lice koje je dužno da se stara o sprovođenju 0mjera zaštite od požara i da obezbijede da to lice bude stručno osposobljeno za uspješno vršenje poslova zaštite od požara.

Obavezno je redovno održavanje i servisiranje električnih, ventilacionih, gasnih, naftovodnih, toplovodnih, gromobranskih i drugih instalacija i uređaja, kao i dimovoda, prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima, kao i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

U sportskim objektima i objektima u kojima se okuplja veći broj lica, obavezno se izvodi stabilna instalacija za gašenje požara.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

Druga faza – spašavanje:

Organizacija rukovođenja i koordiniranja akcijama gašenja požara; angažovanje operativnih jedinica, angažovanje potrebnog broja ljudstva i sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika; izbor sredstava za gašenje požara; prilikom gašenja obavezno je izvršiti isključivanje objekta sa izvora napajanja; pružanje prve medicinske pomoći povrijeđenim; evakuacija ugroženih i nastrandalih građana; stvaranje uslova za brzu intervenciju službi za zaštitu i spašavanje i dr.

Nosioci aktivnosti: Opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama, operativne jedinice, lokalna uprava, građani.

Treća faza - otklanjanje posljedica: Osposobljavanje objekata za upotrebu; uklanjanje izvora opasnosti koji mogu dovesti do ponovnog pojavljivanja požara; raščišćavanje zgarišta; sanacija objekata; organizovanje, prikupljanje i raspodjela pomoći; sprovođenje zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite; prikupljanje podataka o posljedicama nastalim po ljude, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu; procjena i utvrđivanje nastale štete i sprovođenje drugih mjera.

Nosioci aktivnosti: državni organi, lokalna uprava, vlasnici i korisnici.

2. Operativne jedinice (ljudski i materijalni resursi)

Operativne jedinice koje se angažuju na zaštiti i spašavanju od požara su:

- opštinske službe za zaštitu i spašavanje;
- jedinice i timovi civilne zaštite;
- dobrovoljne jedinice za zaštitu i spašavanje;
- jedinice za zaštitu i spašavanje privrednih društava i drugih pravnih lica;

- jedinica za gašenje požara iz vazduha (avio-helikopterska jedinica) i
  - specijalističke jedinice
- . Pregled ljudskih i materijalnih resursa operativnih jedinica dat je u Prilogu broj__.

3. Organi lokalne uprave, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici (ljudski i materijalni resursi)

Pod organima lokalne uprave, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima u smislu sprovodenja ovog plana, podrazumijevaju se subjekti koji su opremljeni i osposobljeni za zaštitu i spasavanje od požara na području Bijelog Polja.

To su, prije svega:

- Opština Bijelo Polje
- Služba zaštite i spašavanja Bijelo Polje,
- JKP „Lim“,
- Uprava za šume – P.J.Bijelo Polje,
- Elektroprivreda Crne Gore – Elektrodistribucija Bijelo Polje,
- Crnogorski elektroprenosni sistem- AD Bijelo Polje ,
- Željeznička infrastruktura Crne Gore – AD Podgorica,
- Željeznički prevoz - AD Podgorica,
- Uprava policije – Područna jedinica Bijelo Polje “.
- DOO “Mesopromet” Bijelo Polje
- Šik “Lim”
- Merkator

Pregled ljudskih i materijalnih resursa organa lokalne uprave, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika dat je u Prilogu broj__.

4. Rukovodenje i koordinacija pri akcijama gašenja požara

U slučaju kada se zaštita i spašavanje od požara u privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima vrši sopstvenim snagama i sredstvima – preduzetnim jedinicama, zaštitom i spasavanjem rukovodi lice ili tim za rukovođenje koje je određeno u okviru tog privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika. Kada preduzetne jedinice nijesu u mogućnosti da same izvrše zaštitu i spašavanje ljudi i imovine, već su na poziv rukovodnog lica ili tima uključene opštinske službe za zaštitu i spašavanje, rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja od požara preuzimaju komandiri tih službi.

Kada su u akcijama zaštite i spašavanja na području opštine angažovane operativne jedinice koje obrazuje Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za vanredne situacije (u daljem tekstu: Ministarstvo) ili su operativne jedinice angažovane na zahtjev Ministarstva, koordinaciju i rukovođenje subjekata učesnika zaštite i spašavanja vrši Ministarstvo. Kada nadležni organ proglaši vanredno stanje na određenom području zbog nastupanja požara, aktiviraju se organi rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja na ugroženom području. Organi rukovođenja zaštitom i spašavanjem mogu se aktivirati i u slučaju kada prijeti neposredna opasnost od izbjivanja većih požara, koji mogu da dovedu do proglašenja vanrednog stanja. Zaštitom i spašavanjem na području opštine rukovodi opštinski tim za upravljanje u vanrednim situacijama koji se formira u

opštini. U sastavu opštinskog tima je i predstavnik područne jedinice Ministarstva (Prilog broj ____). Koordinaciju i rukovođenje aktivnostima zaštite i spašavanja u slučaju proglašenja vanrednog stanja jedne ili više opština, ili kada postoji opasnost da se katastrofa, odnosno veća nesreća proširi na čitavu teritoriju Crne Gore, vrši Koordinacioni tim za upravljanje u vanrednim situacijama. Organizaciona šema djelovanja koja definiše način koordinacije i rukovođenja materijalnim i ljudskim resursima u vanrednoj situaciji zbog požara, data je u Prilogu broj ____.

5. Međuopštinska i međunarodna saradnja

Ukoliko raspoložive snage koje je na gašenje požara angažovala lokalna uprava nijesu dovoljne, na predlog komandira službe, Ministarstvo može angažovati službe zaštite susjednih i ostalih opština u Crnoj Gori. Lokalna uprava u slučaju potrebe, takođe može direktno pozvati službe zaštite susjednih opština. Odluku o traženju pomoći od drugih država u slučaju nastanka vanrednog stanja donosi Ministarstvo, shodno bilateralnim i drugim sporazumima o medjunarodnoj saradnji u slučajevima nastanka prirodnih, tehničkotehnoloških i drugih civilizacijskih katastrofa, kao i ustaljenoj proceduri kada se pomoć traži od organa pri EU, UN i dr.

6. Informisanje građana i javnosti

Ministarstvo, preko operativnog komunikacionog centra (OKC 112), prima pozive u slučaju neposredne prijetnje i nastanka požara i putem sredstava veze, primjenom standardnih operativnih procedura, obavještava nadležne organe i druge učesnike u zaštiti i spašavanju. Za informisanje javnosti o opasnostima od nastanka požara na teritoriji opštine, kao i posljedicama koje mogu nastati po ljudi, materijalna i kulturna dobra i životnu sredinu nadležna je opština, a podatke prikuplja preko OKC 112 od opštinskih službi i organa koji su neposredno angažovani u aktivnostima za zaštitu i spašavanje od požara. Službena saopštenja o nastupanju vanrednog stanja, njegovom obimu i aktivnostima i mjerama koje je potrebno preduzeti u akcijama zaštite i spašavanja od požara daje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

7. Način održavanja reda i bezbjednosti prilikom intervencija

Mjere održavanja reda i bezbjednosti prilikom intervencija na gašenju požara sprovodi Uprava policije – Područna jedinica Bijelo Polje.

8. Finansijska sredstva za sprovodjenje plana

Finansijska sredstva za sprovođenje Opštinskog plana za zaštitu od požara obezbjeđuju se iz budžeta Opštine Bijelo Polje, sredstava privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika. Finansijska sredstva potrebna za angažovanje operativnih jedinica prilikom gašenja požara snosi Opština Bijelo Polje, shodno zahtjevu za njihovo angažovanje.

